

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

POLONA PRAPROTNIK

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

DIPLOMSKO DELO

**ANALIZA POSLOVANJA ŠPORTNE LOTERIJE
IN IGER NA SREČO d.d.**

Ljubljana, januar 2009

POLONA PRAPROTNIK

IZJAVA

Študent/ka POLONA PRAPROTNİK izjavljam, da sem avtor/ica tega diplomskega dela, ki sem ga napisal/a pod mentorstvom dr. METKE TEKAVČIČ, in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne _____

Podpis: _____

KAZALO

UVOD.....	1
1 PREDSTAVITEV PODJETJA ŠPORTNA LOTERIJA IN IGRE NA SREČO d.d. ...	2
2 PRIREJANJE KLASIČNIH IGER NA SREČO.....	3
3 ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA IN USPEŠNOSTI	4
3.1 Analiza izkaza poslovnega izida.....	4
3.1.1 Struktura prihodkov	5
3.1.1.1 Struktura poslovnih prihodkov	5
3.1.2 Struktura odhodkov	6
3.1.2.1 Struktura poslovnih odhodkov	6
3.1.3 Analiza čistega poslovnega izida.....	7
3.2 Analiza poslovne uspešnosti s pomočjo Dupontovega sistema.....	8
4 ANALIZA BILANCE STANJA	9
4.1 Analiza sredstev.....	10
4.1.1 Analiza dolgoročnih sredstev	11
4.1.2 Analiza kratkoročnih sredstev	11
4.2 Analiza obveznosti do virov sredstev	12
4.2.1 Analiza kapitala	12
5 KAZALNIKI	13
5.1 Kazalniki stanja financiranja	13
5.2 Kazalniki stanja investiranja.....	14
5.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja.....	15
5.4 Kazalniki gospodarnosti	16
5.5 Kazalniki dobičkonosnosti	16
6 ANALIZA ZAPOSLENIH.....	17
7 ANALIZA FAZ POSLOVNEGA PROCESA	18
7.1 Nabava	18
7.2 Prodaja	19
7.3 Financiranje	19
SKLEP	20
LITERATURA IN VIRI.....	22
PRILOGE	1

KAZALO PRILOG

PRILOGA 1: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida	1
PRILOGA 2: Analiza izkaza poslovnega izida	3
PRILOGA 3: Dupontov sistem.....	5
PRILOGA 4: Analiza bilance stanja	8
PRILOGA 5: Kazalniki	10
PRILOGA 6: Analiza zaposlenih	14

KAZALO SLIK (V PRILOGAH)

<i>Slika 1: Dupontov sistem za podjetje Športna loterija za leto 2006</i>	<i>6</i>
<i>Slika 2: Dupontov sistem za podjetje Športna loterija, 2007</i>	<i>7</i>
<i>Slika 3: Starostna struktura zaposlenih v Športni loteriji na dan 30.06.2008</i>	<i>14</i>
<i>Slika 4: Spolna struktura zaposlenih v Športni loteriji na dan 30.06.2008</i>	<i>14</i>
<i>Slika 5: Struktura zaposlenih v Športni loteriji po izobrazbi na dan 30.06.2008</i>	<i>15</i>

KAZALO TABEL (V PRILOGAH)

<i>Tabela 1: Izkaz poslovnega izida za podjetje Športna loterija, 2007.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 2: Bilanca stanja za podjetje Športna loterija, 31.12.2007</i>	<i>2</i>
<i>Tabela 3: Vrednost in struktura prihodkov podjetja Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>3</i>
<i>Tabela 4: Vrednost in struktura poslovnih prihodkov podjetja Športna loterija, 2006 – 2007.....</i>	<i>3</i>
<i>Tabela 5: Vrednost in struktura odhodkov podjetja Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>4</i>
<i>Tabela 6: Vrednost in struktura poslovnih odhodkov podjetja Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>4</i>
<i>Tabela 7: Vrednost in struktura čistega poslovnega izida obračunskega obdobja podjetja Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>4</i>
<i>Tabela 8: Dobičkonosnost kapitala za podjetje Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 9: Dobičkonosnost sredstev za podjetje Športna loterija, 2006 – 2007.....</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 10: Dobičkovnost prihodkov za podjetje Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 11: Obračanje sredstev za podjetje Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 12: Vrednost in struktura sredstev podjetja Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 13: Vrednost in struktura dolgoročnih sredstev podjetja Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 14: Vrednost in struktura kratkoročnih sredstev podjetja Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>9</i>
<i>Tabela 15: Vrednost in struktura obveznosti do virov sredstev podjetja Športna loterija, 2006 – 2007.....</i>	<i>9</i>
<i>Tabela 16: Vrednost in struktura kapitala podjetja Športna loterija, 2006 – 2007</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 17: Stopnja lastniškosti financiranja za Športno loterijo, 2006 – 2007</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 18: Stopnja dolgoročnosti financiranja za Športno loterijo, 2006 – 2007.....</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 19: Stopnja osnovnosti investiranja za Športno loterijo, 2006 – 2007.....</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 20: Stopnja dolgoročnosti investiranja za Športno loterijo, 2006 – 2007</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 21: Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev za Športno loterijo, 2006 – 2007</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 22: Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti za Športno loterijo, 2006 – 2007</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 23: Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti za Športno loterijo, 2006 – 2007</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 24: Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti za Športno loterijo, 2006 – 2007</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 25: Koeficient gospodarnosti poslovanja za Športno loterijo, 2006 – 2007.....</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 26: Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala za Športno loterijo, 2006 – 2007.....</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 27: Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala za Športno loterijo, 2006 – 2007.....</i>	<i>13</i>

UVOD

V današnjem svetu, ko vlada skokovit tehnični in tehnološki napredek, ko so ljudje vedno bolj izobraženi in zahtevajo osebni in profesionalni razvoj, je odgovornost posloводства za doseganje ciljev organizacije na uspešen, kar pomeni delati prave stvari, in učinkovit način, kar pomeni delati stvari prav, še bolj izrazita. Naloga posloводства je predvsem v tem, da smotrno deluje v različnih okoliščinah ter s tem dosega temeljne cilje organizacije.

Za preverjanje uspešnosti posloводства pri doseganju uspešnosti poslovanja podjetja je uporabna analiza poslovanja, ki je proces spoznavanja poslovanja določenega podjetja. Analiza poslovanja se v podjetju uporablja predvsem za ugotavljanje obstoječih in potencialnih problemskih situacij, ki mu sledi predlaganje ukrepov za izboljšanje poslovanja (Tekavčič & Peljhan, 2008).

Pučko (2005, str. 43-44) navaja dva temeljna pristopa uporabe analize poslovanja in sicer pristop, ki izhaja iz zaporedja faz reprodukcijskega procesa in pristop, ki izhaja iz ocenjevanja poslovnega uspeha in uspešnosti.

V diplomskem delu bom predstavila analizo poslovanja Športne loterije in iger na srečo d.d. (v nadaljevanju Športna loterija) in sicer po pristopu, katerega izhodišče je ocenjevanje poslovnega uspeha in uspešnosti, v okviru katerega bom prikazala analizo izkaza poslovnega izida in analizo poslovne uspešnosti s pomočjo Dupontovega sistema. Izhodišču sledi analiza bilanc stanja ter izračun nekaterih kazalnikov, pri čemer bom izhajala iz bilance stanja ter izkaza poslovnega izida podjetja Športna loterija za leti 2006 in 2007. Končno bom prikazala tudi analizo zaposlenih ter analizo faz poslovnega procesa.

V okviru analize izkaza poslovnega izida bom analizirala strukturo prihodkov in odhodkov ter strukturo nekaterih postavk znotraj prihodkov in odhodkov, v analizi bilance stanja pa izračune strukture aktive ter pasive in strukture posameznih delov v okviru aktive in pasive. Pri obeh analizah bom izračunala tudi indekse, ki kažejo povečanje oziroma zmanjšanje posameznih postavk v letu 2007 glede na leto 2006.

Indeks je relativno število, s katerim primerjamo istovrstne podatke, ki so izraženi v enakih merskih enotah (Bregar, 2007, str. 127). Pri njih pa je potrebno izločiti vpliv cen na spremembo vrednostnega podatka, za kar uporabimo postopek deflacije (Bregar & Ograjenšek, 2007, str. 2). Indeks, pri katerem smo izločili vpliv cen, se imenuje realni indeks, indeks pred izločitvijo vpliva cen pa nominalni indeks.

Za prikaz realnih indeksov v okviru analize bilance stanja ter izkaza poslovnega izida bom kot deflator uporabila indeks cen življenjskih potrebščin (v nadaljevanju ICŽP). Definicija indeksa cen življenjskih potrebščin Statističnega urada republike Slovenije (2008) je: »Indeks cen življenjskih potrebščin meri spremembe drobnoprodajnih cen izdelkov in storitev glede na sestavo izdatkov, ki jih domače prebivalstvo namenja za nakupe predmetov končne porabe doma in v tujini (nacionalno načelo potrošnje).«

Podatke iz bilance stanja bom deflacionalirala z ICŽP, ki primerja december leta 2007 z decembrom leta 2006, saj podatki iz bilance stanja prikazujejo stanje na določen dan in sicer na 31.12. vsako leto. Podatki iz izkaza poslovnega izida pa so prikazani za določeno obdobje oziroma prikazujejo tok, zato jih bom deflacionalirala z ICŽP, ki primerja obdobje od januarja do decembra leta 2007 z istim obdobjem v letu 2006.

Svojo analizo bom podkrepila z analizo zaposlenih in analizo faz poslovnega procesa za prikaz celotne slike uspešnosti poslovanja Športne loterije.

V okviru diplomskega dela bom, kolikor je potrebno za razumevanje tematike, prikazala sistem prirejanja iger na srečo in sistem obračunavanja koncesijskih dajatev, ki so namenjene financiranju oziroma sofinanciranju splošno koristnih namenov.

1 PREDSTAVITEV PODJETJA ŠPORTNA LOTERIJA IN IGRE NA SREČO D.D.

Športna loterija in igre na srečo d.d. (v nadaljevanju Športna loterija) je bila ustanovljena kot delniška družba konec leta 1995 po uvedbi novega Zakona o igrah na srečo. Ime Športna loterija je bilo izbrano, da bi opozarjalo na namen ustanovitve družbe. Glavno vodilo ustanovitve Športne loterije je bilo v zbiranju finančnih sredstev za slovenski šport, od tod ime »Športna loterija« ter za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Sloveniji, od tod nadaljevanje imena firme »igre na srečo«, saj se v Sloveniji tradicionalno zbirajo sredstva za te namene.

Športna loterija je pridobila dovoljenje za trajno prirejanje iger na srečo od Vlade Republike Slovenije. Prvo žrebanje takratne igre Športni krog je bilo uspešno izvedeno 14. decembra 1996. V naslednjih letih so se v okviru možnosti in po postopkih, predvidenih z zakonom, razvili in uveljavili na slovenskem trgu že več različnih iger: Srečke, Prve stave, Polo, Petica – srečka, izdana v elektronski obliki. Športna loterija ponuja več vrst srečk med katerimi so: Otok zakladov, Hitra srečka, Vroča srečka, Hitra 2, M srečka, srečka Mercator sosedov avto in Črno bela srečka. Poznavanje trendov razvoja na področju iger na srečo je, tako zaradi prirejanja iger sosednjih držav, kot tudi zaradi poznavanja tehnoloških in zakonodajnih trendov, v Evropski skupnosti nujno potrebno, saj se mora na

morebitne spremembe na tem področju Športna loterija sprotno pripravljati. Tako je Športna loterija z namenom ponuditi njihovim igralcem kar se da veliko izbiro novih in zanimivih iger na srečo, že nekaj let aktivni člani svetovnega loterijskega združenja **WLA** — World Lottery Association in Evropskega loterijskega združenja **EL** — European State Lottery and Toto Association. Obe združenji, tako WLA kot tudi EL, delujeta na področju svetovanja, izobraževanja, izmenjavi znanj, založništva in informiranja svojih članov na področjih novih tehnologij, iger, in rešitev, ki pripomorejo k večji varnosti udeležencev iger na srečo (Zgodovina Športne loterije, 2008).

Poslanstvo družbe, ki prireja klasične igre na srečo, izhaja že iz Zakona o igrah na srečo (2003), saj prirejanje iger dovoljuje tisti delniški družbi, ki pretežno opravlja to dejavnost, pri čemer se šteje, da mora biti najmanj 80% vseh prihodkov ustvarjenih s to dejavnostjo. S prirejanjem iger na srečo se domačim igralcem omogoči zabavo in ob tem še verjetnost zadeti dobiček. Bistvenega pomena pa je, da se s prirejanjem iger na srečo zbirajo sredstva za dober namen, to je za financiranje invalidskih, humanitarnih ter športnih organizacij v Republiki Sloveniji in to v tolikšni meri, da se za te potrebe ne kandidira pri sredstvih državnega proračuna.

Cilj Športne loterije je z uvedbo najsodobnejših tehnologij na področju prirejanja klasičnih iger na srečo na trgu dosegati oziroma ohranjati najmanj 40% delež v tej dejavnosti. Sledenje sodobnim tehnologijam bo omogočalo tudi čezmejno sodelovanje in povezovanje, s tem pa tudi prirejanje iger na srečo v sodelovanju z drugimi tujimi prireditelji, pa vendar pod domačo jurisdikcijo, kar bo igralcem omogočilo vplačevanje iger na srečo pri slovenskih prirediteljih in ne, da se ta sredstva prelivajo v tuje blagajne.

2 PRIREJANJE KLASIČNIH IGER NA SREČO

Dejavnost prirejanja klasičnih iger na srečo je v izključni pravici Republike Slovenije. Za klasične igre na srečo se po Zakonu o igrah na srečo (2003) (v nadaljevanju ZIP) štejejo igre s srečkami, loto, športne napovedi, športne stave, tombole, ipd., igre, ki se igrajo v igralnicah in igralnih salonih pa se štejejo kot posebne igre na srečo. Po ZIP-u sta v Sloveniji lahko največ dva prireditelja klasičnih iger na srečo. Za prirejanje vsake igre posebej je potrebno pridobiti koncesijo, ki jo dodeljuje Vlada RS, vsaka pravila igre potrjuje pristojni nadzorni organ, ki deluje v sestavi Ministrstva za finance ipd. Pogoji za pridobitev koncesije so strogo določeni in so npr.:

- pravno - organizacijska oblika družbe (samo delniška družba),
- zagotavljanje določene višine osnovnega kapitala: za vsako koncesijo najmanj 83.500 evrov,
- zadostna tehnična, prostorska in kadrovska opremljenost,

- prireditelj klasičnih iger na srečo mora s prirejanjem iger ustvariti najmanj 80% prihodkov v celotnem prihodku ipd.

Namen prirejanja iger na srečo pa je v zbiranju sredstev za financiranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij v Republiki Sloveniji. Odstotek koncesijske dajatve od posamezne igre določi vlada RS istočasno z dodelitvijo koncesije za prirejanje. ZIP (2003) določa, da se od posamezne koncesijske dajatve 20% nameni za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS, 80% pa za financiranje športnih organizacij v RS ali obratno, odvisno od posamezne igre, kar je tudi urejeno z zakonom.

S posebnim zakonom pa sta urejeni dve fundaciji, katerih ustanoviteljica je RS, in sicer Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS (v nadaljevanju FIHO) in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS (v nadaljevanju FŠO).

Osnova za obračun in koncesijske dajatve je ravno tako določena z ZIP (2003) in se ugotovi tako, da se vrednost prejetih vplačil zmanjša za izplačane dobitke pri isti igri. Dajatev se obračuna in plačuje mesečno, do petega v mesecu za pretekli mesec, vplača pa se na transakcijski račun obeh fundacij — FIHO in FŠO. Obračunavanje in plačevanje koncesijskih dajatev nadzira Davčni urad RS – Posebni davčni urad.

3 ANALIZA POSLOVNEGA USPEHA IN USPEŠNOSTI

Analiza poslovnega uspeha in uspešnosti poslovanja podjetja pomeni, da je potrebno spremljati in ocenjevati doseganje uspeha in uspešnost podjetja, ugotavljati odklone med doseženim in planiranim, ocenjevati te odklone ter opredeljevati glavne probleme, ki terjajo rešitve oziroma ukrepanje (Pučko, 2005, str. 143).

3.1 Analiza izkaza poslovnega izida

Ustvarjanje poslovnega uspeha je temeljni smisel obstoja družbe (Pučko, 2005, str. 144). Poslovni uspeh natančno prikazuje le razlika med končno vrednostjo lastnega kapitala in začetno vloženo vrednostjo tega kapitala, za kar pa je potrebno, da preteče celotna življenjska doba podjetja. Lahko pa si podjetje kot cilj poslovnega uspeha postavi maksimiziranje razmerja med vrednostjo rezultata in vrednostjo vlaganja v poslovanje (Pučko, 2008, str. 2).

Poslovni uspeh Športne loterije bom prikazala s pomočjo izkaza poslovnega izida, in sicer skozi strukturo dinamično opredeljenih gospodarskih kategorij. To so prihodki in odhodki, ki jih bom prikazala za leto 2007 in jih bom primerjala z letom 2006.

Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid v obračunskem obdobju in ima obliko stopenjskega zaporednega izkaza poslovnega izida (Slovenski računovodski standard 25, 2006). Obliko izkaza poslovnega izida določata Zakon o gospodarskih družbah (2006) v 66. členu in Slovenski računovodski standard 25. Športna loterija sestavlja izkaz poslovnega izida po različici I, ki je tako imenovana nemška različica.

3.1.1 Struktura prihodkov

Prihodki predstavljajo z ekonomskega stališča povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanja sredstev ali zmanjšanja obveznosti do virov sredstev. Prihodek je v poslovnem procesu posledica prodaje proizvodov in opravljenih storitev, kar privede do povečanja terjatev in priliva denarja. Prek poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala (Turk, Kavčič, Kokotec-Novak, Koželj & Odar, 2004, str. 307-309). Prihodki so v izkazu poslovnega izida razčlenjeni na poslovne prihodke, prihodke od financiranja in izredne prihodke.

Strukturo prihodkov podjetja Športne loterije prikazuje Tabela 3 (Priloga 2), iz katere je razvidno, da so celotni prihodki v letu 2006 znašali 47.758.074 EUR, v letu 2007 pa 57.722.457 EUR. Celotni prihodki so se v letu 2007, v primerjavi z letom 2006, nominalno povečali za 20,86%, realno pa za 16,66%. Na povečanje celotnih prihodkov so najbolj vplivali poslovni prihodki, saj je bil njihov delež v celotnih prihodkih kar 99,81% v letu 2006 oziroma 99,76% v letu 2007, zato bom v nadaljevanju prikazala tudi strukturo poslovnih prihodkov.

Med prihodki so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 najbolj povečali drugi prihodki, in sicer kar za 129,09% realno in za 121,13% nominalno, med tem ko so se finančni prihodki povečali za 56,64% realno in za 51,20% nominalno. Imajo pa tako finančni prihodki kot tudi drugi prihodki zanemarljiv delež v celotnih prihodkih.

3.1.1.1 Struktura poslovnih prihodkov

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje proizvodov ali opravljenih storitev in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki (Turk et al., 2004, str. 345-355). Poslovni prihodki se razčlenjujejo na prihodke od prodaje lastnih poslovnih učinkov in na prihodke od prodaje materiala in trgovskega blaga.

Poslovni prihodki Športne loterije so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečali za 20,79% realno in za 16,60% nominalno, kar je razvidno iz Tabele 4 (Priloga 2). Na povečanje poslovnih prihodkov je največ vplivalo povečanje čistih prihodkov iz prodaje, ki

so imeli v letu 2006 99,97% delež v poslovnih prihodkih, v letu 2007 pa kar približno 100% delež. Čisti prihodki iz prodaje so v letu 2007 povečali za 20,83% realno in za 16,63% nominalno v primerjavi z letom 2006.

Med poslovne prihodke sodijo tudi drugi poslovni prihodki, ki so bili v letu 2007 nominalno nižji za 90,42% kot leta 2006, realno pa so bili nižji za 90,75%. Drugi poslovni prihodki so imeli v poslovnih prihodkih le 0,03% delež v letu 2006, v letu 2007 pa približno 0%, zato so imeli neznaten vpliv na spremembo poslovnih prihodkov.

3.1.2 Struktura odhodkov

Odhodki predstavljajo z ekonomskega stališča zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev ali povečanja obveznosti. Odhodek je v poslovnem procesu posledica prodaje proizvodov in storitev ali drugih odhodkov, ki so povezani z osnovno dejavnostjo organizacije (Turk et al., 2004, str. 307-309). Odhodki so v izkazu poslovnega izida razčlenjeni na poslovne odhodke, finančne odhodke in izredne odhodke.

Celotni odhodki Športne loterije so v letu 2007 znašali 55.363.394 EUR, v letu 2006 pa 46.603.557 EUR, kar kaže Tabela 5 (Priloga 2) in so bili v letu 2007 nominalno višji za 18,82%, realno pa za 14,69% kot v letu 2006. Na povečanje celotnih odhodkov so največ vplivali poslovni odhodki, ki so imeli v letu 2006 približno 100% delež v celotnih odhodkih, leta 2007 pa 99,98% delež.

Celotne odhodke pa sestavljajo tudi finančni odhodki in poslovni odhodki, ki pa v strukturi odhodkov dosegajo v obeh letih le približno 0%. Finančni odhodki so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečali kar za 352,08% nominalno in za 336,37% realno, med tem ko so se drugi odhodki v istem obdobju povečali za 303,19% nominalno in za 289,18% realno.

V nadaljevanju bom predstavila strukturo poslovnih odhodkov, ki bo nadalje razjasnila vzroke povečanja celotnih odhodkov.

3.1.2.1 Struktura poslovnih odhodkov

Turk et al. (2004, str. 355) opredeljujejo poslovne odhodke takole: »**Poslovni odhodki** so v načelu enaki vračunanim stroškom v obračunskem obdobju, povečanim za stroške, ki se zadržujejo v začetnih zalogah nedokončane proizvodnje in proizvodov (pa tudi storitev),

ter zmanjšanim za stroške, ki se zadržujejo v končnih zalogah nedokončane proizvodnje in proizvodov (pa tudi storitev).«

Tabela 6 (Priloga 2) kaže, da so znašali poslovni odhodki v letu 2007 55.363.394 EUR, v letu 2006 pa 46.601.578 EUR, kar pomeni 18,80% nominalnega povečanja poslovnih odhodkov in 14,67% realnega povečanja v letu 2007 v primerjavi z letom 2006. Med poslovnimi odhodki imajo največji delež drugi poslovni odhodki, ki so imeli v letu 2006 83,53% delež, v letu 2007 pa 82,77%. Drugi poslovni odhodki so bili v letu 2007 za 17,73% večji nominalno in za 13,64% večji realno kot v letu 2006.

Bistvo poslovnih odhodkov so stroški, in sicer stroški blaga, materiala in storitev, stroški dela ter odpis vrednosti, kar prikazuje Tabela 5 (Priloga 2). Stroški blaga, materiala in storitev so imeli v letu 2007 12,78% delež v poslovnih odhodkih, v letu 2006 pa 12,09% delež. Nekoliko manjši delež so imeli stroški dela ter odpis vrednosti, in sicer prvi v letu 2007 3,50%, v letu 2006 pa 3,37%, drugi pa 0,89% v letu 2006 in 1,08% v letu 2007. Stroški blaga, materiala in storitev so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečali za 25,67% nominalno in za 21,30% realno. Stroški dela so se v istem obdobju povečali za 14,34% nominalno in za 10,37% realno, odpis vrednosti pa se je povečal za 43,73% nominalno in za 38,74% realno.

3.1.3 Analiza čistega poslovnega izida

Čisti poslovni izid je razlika med celotnim poslovnim izidom, obračunanim davkom iz dobička in odloženimi davki in lahko predstavlja čisti dobiček ali čisto izgubo. Z njim je možno razpolagati po odbitku obračunanega davka in po pribitku oziroma odbitku odloženih davkov (Prah, 2006, str. 75).

Poslovni izid pred obdavčitvijo je v letu 2006 znašal 1.154.517 EUR, v letu 2007 pa 2.350.239 EUR, med tem ko je čisti poslovni izid obračunskega obdobja znašal v letu 2006 811.444 EUR, v letu 2007 pa 1.715.278 EUR, kar je razvidno iz Tabele 7 (Priloga 2). Poslovni izid pred obdavčitvijo se je povečal na račun prihodkov, ki so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečali za več kot odhodki in se je v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečal za 103,57% nominalno in za 96,50% realno. Posledično se je povečal tudi čisti poslovni izid obračunskega obdobja, ki se je v istem obdobju povečal za 111,39% nominalno ter za 104,04% realno.

Davek iz dobička se je v primerjavi s poslovnim izidom pred obdavčitvijo povečal za manj in sicer za 85,08% nominalno ter za 78,65% realno v letu 2007 v primerjavi z letom 2006. To je še dodatno prispevalo k povečanju čistega poslovnega izida obračunskega obdobja.

3.2 Analiza poslovne uspešnosti s pomočjo Dupontovega sistema

Pučko (2004, str. 151) opredeljuje kot temeljni kazalec poslovne uspešnosti, z vidika lastnikov podjetja, donosnost lastnega kapitala, Berk et al.(2004, str. 6) pa podobno kot oplajanje lastniškega kapitala oziroma maksimiranje tržne vrednosti podjetja. Poslovno uspešnost podjetja je potrebno opredeliti z vidika lastnikov, ker so lastniki ključne osebe v podjetju, saj zagotavljajo lastniški kapital, ki je potreben za ustanovitev podjetja.

Vendar pa je Pučko (2004, str. 151) tudi mnenja, da je za uspešnost poslovanja podjetja bolje uporabiti več kazalcev uspešnosti in ne le donosnost kapitala. To je razlog, da sem se odločila prikazati uspešnost Športne loterije s pomočjo Dupontovega sistema.

Dupontov sistem je sistem medsebojno povezanih kazalnikov, ki so jih razvili v ameriškem podjetju Dupont. Sistem medsebojno povezanih kazalnikov se imenuje zato, ker razčleni dobičkonosnost kapitala na dobičkovnost prihodkov, obračanje sredstev ter na razmerje med sredstvi in kapitalom (Tekavčič & Peljhan, 2008).

Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala je razmerje med čistim dobičkom v poslovnem obdobju in povprečno vrednostjo kapitala, ki ji po Slovenskem računovodskem standardu 29 (v nadaljevanju SRS 29) odštejemo čisti poslovni izid obračunskega obdobja. Za prikaz Dupontovega sistema pa bom izračunala dobičkonosnost kapitala le iz podatkov o čistem dobičku v poslovnem obdobju in povprečno vrednostjo kapitala.

Tabela 8 (Priloga 3) prikazuje izračun dobičkonosnosti kapitala Športne loterije, ki je v letu 2006 znašala 26,51%, v letu 2007 pa 40,10% in se je povečala v letu 2007 za 51,25% nominalno in za 46% realno v primerjavi z letom 2006. Povečanje dobičkonosnosti kapitala je za Športno loterijo ugodno, saj se je dobiček povečal za več kot se je povečal povprečni kapital v istem obdobju.

Drugi kazalnik, ki ga je potrebno izračunati za izris Dupontovega sistema, je tako imenovana **dobičkonosnost sredstev**. SRS 29 vsebujejo le kazalnik razširjene dobičkonosnosti sredstev, ki je razmerje med seštevkom dobička ali izgube in danih obresti obračunskega obdobja ter med povprečno vrednostjo sredstev in ne kazalnika dobičkonosnosti sredstev. Iz logike Dupontovega sistema pa sledi, da morata imeti kazalnika dobičkonosnosti kapitala ter dobičkonosnosti sredstev enak števec in je torej dobičkonosnost sredstev opredeljena kot razmerje med čistim dobičkom v poslovnem obdobju in povprečno vrednostjo sredstev (Tekavčič & Peljhan, 2008).

V Športni loteriji je dobičkonosnost sredstev v letu 2006 znašala 15,66%, v letu 2007 pa 25,51% in se je nominalno povečala za 62,89%, realno pa za 57,23% v letu 2007 v

primerjavi z letom 2006. Vse omenjene izračune prikazuje Tabela 9 (Priloga 3). Podobno kot pri dobičkonosnosti kapitala je tudi povečanje dobičkonosnosti sredstev za Športno loterijo ugodno.

Povezava med dobičkonosnostjo kapitala in dobičkonosnostjo sredstev je razmerje med sredstvi in kapitalom, ki je v Športni loteriji v letu 2006 znašalo 0,33, v letu 2007 pa 0,30.

Nadalje je potrebno izračunati dobičkovnost prihodkov oziroma **stopnjo čiste dobičkovnosti prihodkov**, ki je razmerje med čistim dobičkom v poslovnem obdobju in celotnimi prihodki (Slovenski računovodski standard 29, 2006). Dobičkovnost prihodkov je v Športni loteriji v letu 2006 desegala vrednost 1,70%, v letu 2007 pa 2,97% in se je v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 nominalno povečala za 74,90%, realno pa za 68,82%, kar prikazuje Tabela 10 (Priloga 3). Povečanje čiste dobičkovnosti je ugodno za Športno loterijo, saj se je v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 dobiček povečal za več kot so se povečali celotni prihodki.

Nazadnje bom prikazala še izračun **obračanja sredstev**. SRS 29 (2006) prikazujejo ločeno izračun koeficienta obračanja obratnih sredstev ter koeficient obračanja osnovnih sredstev. Za potrebe prikaza Dupontovega sistema pa bom obračanje sredstev prikazala kot razmerje med celotnimi prihodki in povprečno vrednostjo sredstev.

V Športni loteriji je imelo obračanje sredstev v letu 2006 vrednost 9,22, v letu 2007 pa 8,58 in se je zmanjšalo nominalno za 6,86%, realno pa za 10,1%, kar prikazuje Tabela 11 (Priloga 3). Glede na to, da nam kazalnik obračanje sredstev pove, kako učinkovito podjetje obrača sredstva in da je večji kazalnik bolj ugoden za podjetje, je zmanjšanje kazalnika obračanja sredstev za Športno loterijo neugodno.

Dupontov sistem bom prikazala v grafični obliki in sicer v Sliki 1 (Priloga 3), ki prikazuje Dupontov sistem za leto 2006 ter v Sliki 2 (Priloga 3), ki ga prikazuje za leto 2007.

4 ANALIZA BILANCE STANJA

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, v katerem naj bi bilo resnično in pošteno prikazano stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov. Sestavlja se na koncu poslovnega leta ali medletnega obdobja. Postavke v njej so prikazane za določen trenutek in sicer po neodpisani vrednosti kot razlika med celotno vrednostjo in popravkom vrednosti (Slovenski računovodski standard 24, 2006).

Obliko bilance stanja predpisuje Zakon o gospodarskih družbah (2006) (v nadaljevanju ZGD), ki družbe, glede na zahteve pri pripravi bilance stanja, deli na tri velikosti. Športna loterija po ZGD spada pod majhne družbe.

V bilanci stanja morajo biti podatki prikazani v dveh stolpcih. V prvem stolpcu morajo biti podatki s konca obravnavanega obračunskega obdobja, v drugem pa podatki s konca prejšnjega (Lipnik, 2008, str. 7).

4.1 Analiza sredstev

Vsaka organizacija mora razpolagati s **sredstvi**, saj nakazujejo gospodarske zmogljivosti organizacije. Organizacija jih uporablja za uresničevanje svojega gospodarskega smotra, zato naj bi bila v lastništvu organizacije (Turk et al., 2004, str. 89). Sredstva morajo biti ekonomski dejavnik, kar pomeni, da morajo prinesiti koristi podjetju v sedanosti ali pa v prihodnosti, kar pa je možno le če so v obliki denarja ali če jih je možno prodati ali pa obstaja možnost, da se bodo sredstva rabila za prihodnje poslovanje podjetja (Zaman, Hočevár & Igličar, 2007, str. 40).

V letu 2006 so sredstva Športne loterije znašala 5.599.528 EUR, v letu 2007 pa 7.849.613 in so se povečala za 40,18% nominalno ter 32,75% realno v letu 2007 v primerjavi z letom 2006, kar kaže Tabela 12 (Priloga 4). Na povečanje sredstev so največ vplivala kratkoročna sredstva, ki so imela v letu 2006 54,87% delež v sredstvih, leta 2007 pa 63,36% delež. Kratkoročna sredstva so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečala za 61,90% nominalno ter za 53,31% realno. Nekoliko manj so na povečanje sredstev vplivala dolgoročna sredstva, ki so imela v sredstvih v letu 2006 41,62% delež, v letu 2007 pa 33,29% delež. Dolgoročna sredstva so bila leta 2007 nominalno višja za 12,13%, realno pa za 6,18% v primerjavi z letom 2006.

Med sredstva spadajo tudi kratkoročne aktivne časovne razmejitve, ki pa na povečanje sredstev niso imele bistvenega vpliva, saj so imele v letu 2006 le 3,52% delež med sredstvi, v letu 2007 pa le 3,35%. Aktivne časovne razmejitve so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 nominalno povečale za 33,41%, realno pa za 26,33%.

V nadaljevanju bom prikazala strukturo dolgoročnih sredstev in strukturo kratkoročnih sredstev, ki bosta nadalje razjasnili vzroke za povečanje sredstev.

4.1.1 Analiza dolgoročnih sredstev

Dolgoročna sredstva so sredstva, ki potrebujejo za obrat več kot eno leto (SRS 24, 2006). Med dolgoročna sredstva spadajo tudi opredmetena osnovna sredstva, ki jih Športna loterija vrednoti po knjigovodski vrednosti.

Dolgoročna sredstva so v letu 2006 znašala 2.330.327 EUR, v letu 2007 pa 2.612.942, kar prikazuje Tabela 13 (Priloga 4). Največji delež med dolgoročnimi sredstvi so imela v letu 2006 opredmetena osnovna sredstva in sicer 45,77%, v letu 2007 pa dolgoročne finančne naložbe z 53,67% (v letu 2006 je bil njihov delež 43,40%). Iz tega je razvidno, da sta imeli ti dve postavki največji vpliv na povečanje dolgoročnih sredstev. Opredmetena osnovna sredstva so delovala negativno na povečanje dolgoročnih sredstev, saj so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 zmanjšala za 7,89% nominalno in za 12,78% realno, zmanjšal pa se je tudi njihov delež v dolgoročnih sredstvih, ki je padel na 37,60%. Pozitivno pa so na povečanje dolgoročnih sredstev vplivale dolgoročne finančne naložbe, ki so se povečale za 38,68% nominalno ter za 31,32% realno v letu 2007 v primerjavi z letom 2006.

Tretja, še neomenjena postavka dolgoročnih sredstev so neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve, ki so imele v letu 2006 10,83% delež v dolgoročnih sredstvih, leta 2007 pa 8,73% delež in so se zmanjšale v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 za 9,64% nominalno ter za 14,43% realno. Glede na delež neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev je razvidno, da niso imele bistvenega vpliva na velikost povečanja dolgoročnih sredstev.

4.1.2 Analiza kratkoročnih sredstev

Kratkoročna sredstva so sredstva, ki se praviloma preoblikujejo večkrat v letu (SRS 24, 2006).

Tabela 14 (Priloga 4) prikazuje vrednost kratkoročnih sredstev, ki je v letu 2006 znašala 3.072.214 EUR, v letu 2007 pa 4.973.876 EUR. Največji vpliv na povečanje kratkoročnih sredstev so imele kratkoročne finančne naložbe, ki so v letu 2006 predstavljale 48,49% kratkoročnih sredstev, v letu 2007 pa 62,69% in so se povečale za 64,54% nominalno in za 55,82% realno v obdobju 2006 – 2007.

Manj vpliva na velikost povečanja kratkoročnih sredstev so imele kratkoročne poslovne terjatve, denarna sredstva ter zaloge. Kratkoročne terjatve so v letu 2006 predstavljale 23,56% kratkoročnih sredstev, v letu 2007 pa 23,94% in so se povečale za 64,54% nominalno in za 55,82% realno v letu 2007 v primerjavi z letom 2006. Denarna sredstva so se v istem obdobju zmanjšala za 34,15% nominalno ter za 37,64% realno in so v letu 2006

predstavljala 27,83% delež kratkoročnih sredstev, v letu 2007 pa 11,32%. Najmanjši delež med kratkoročnimi sredstvi pa so imele zaloge in sicer v letu 2006 0,13%, v letu 2007 pa 2,05% in so se v letu 2007 povečale za 2.405,05% nominalno ter za 2.272,21% realno v primerjavi z letom 2006.

4.2 Analiza obveznosti do virov sredstev

Obveznosti do virov sredstev kažejo, do koga ima organizacija obveznosti, saj ima tisti, ki prispeva sredstva v organizacijo, v njej neke pravice. Sredstva lahko prispevajo delničarji oziroma družbeniki, ki so lastniki organizacije in drugi (Turk et al., 2004, str. 233-234). Obveznosti do virov sredstev predstavljajo iz finančnega zornega kota način financiranja podjetja (SRS 24, 2006).

Povečanje sredstev Športne loterije je vodilo do enako velikega povečanja obveznosti do virov sredstev. Tabela 15 (Priloga 4) prikazuje, da ima največji delež med obveznostmi do virov sredstev kapital in sicer v letu 2006 61,51%, v letu 2007 pa 65,12%. Kapital se je povečal za 48,41% nominalno ter za 40,54% realno v letu 2007 v primerjavi z letom 2006.

Manjše deleže v obveznostih do virov sredstev imajo kratkoročne obveznosti, in sicer 20,36% v letu 2006 in 19,65% v letu 2007 ter kratkoročne aktivne časovne razmejitve, ki so imele v letu 2006 18,13% delež, v letu 2007 pa 15,23%. Kratkoročne obveznosti so se povečale v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 za 35,33% nominalno ter za 28,15% realno, kratkoročne pasivne časovne razmejitve pa so se v istem obdobju povečale za 17,72% nominalno in za 11,48% realno.

V nadaljevanju bom prikazala še analizo kapitala.

4.2.1 Analiza kapitala

Kapital je obveznost, ki jo ima organizacija do njenih lastnikov in pomeni lastniško financiranje organizacije (Turk et al., 2004, str. 245). Obveznost zapade v plačilo, če ne prej, pa ob prenehanju delovanja podjetja (Zaman, Hočevár & Igličar, 2007, str. 72). Lastniški kapital se razlikuje od dolgovanega kapitala (SRS 24, 2006).

Kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, presežek iz prevrednotenja, preneseni čisti poslovni izid ter čisti poslovni izid poslovnega leta, kar prikazuje Tabela 16 (Priloga 4). Največji delež kapitala zavzemajo rezerve iz dobička in sicer 45,84% v letu 2006 in 47,66%, ki so se povečale za 54,32% nominalno in za 46,14% realno, v letu 2007 v primerjavi z letom 2006. Nekoliko manjše deleže pa zavzemajo vpoklicani kapital, ki je zavzemal 21,61% v letu 2006 in 14,56% v letu 2007, preneseni

čisti poslovni izid, ki je predstavljal v letu 2006 19,34%, delež, v letu 2007 pa 20,97% in čisti poslovni izid poslovnega leta, ki je leta 2006 zavzemal 11,78%, leta 2007 pa 16,78%.

V letu 2007 se v primerjavi z letom 2006 vpoklicani kapital nominalno ni niti povečal niti zmanjšal, realno pa se je zmanjšal za 5,30%, preneseni čisti poslovni izid se je povečal nominalno za 60,91%, realno pa za 52,38%, čisti poslovni izid poslovnega leta pa se je povečal za 111,39% nominalno ter za 100,18% realno.

Kapitalske rezerve ter presežek iz prevrednotenja nista bistveno vplivala na velikost povečanja kapitala.

5 KAZALNIKI

Kazalniki so relativna števila in so rezultat primerjave dveh velikosti. Lahko so indeksi, koeficienti ali deleži (Tekavčič & Peljhan, 2008).

Pri Športni loteriji so do vključno leta 2005, ko so bili v veljavi prejšnji Slovenski računovodski standardi prikazovati nekatere kazalnike v letnem poročilu v obliki koeficientov, saj so standardi to zahtevali. Kazalnike so izbirali po priporočilu revizijske hiše. Po letu 2005 računajo kazalnike le v okviru posameznih analiz in ne za prikaz v letnem poročilu.

V nadaljevanju bom prikazala izračune tistih kazalnikov za leti 2006 in 2007, ki so jih računali pri Športni loteriji v letu 2005. Izračunala bom tudi realno vrednost kazalnikov, zato bom kazalnike stanja financiranja ter kazalnike stanja investiranja deflacionirala z ICŽP, ki znaša 105,6, saj ti kazalniki vsebujejo podatke iz bilance stanja. Kazalnik gospodarnosti vsebuje podatke iz izkaza poslovnega izida, zato ga bom deflacionirala z ICŽP katerega vrednost je 103,6. Kazalniki donosnosti pa vsebujejo po en podatek iz izkaza poslovnega izida in iz bilance stanja, vendar je podatek iz bilance stanja pretvorjen na obdobje, zato bom te kazalnike deflacionirala z ICŽP, ki ustreza pretvorbi podatkov iz izkaza poslovnega izida.

5.1 Kazalniki stanja financiranja

Kazalnika stanja financiranja, ki jih bom prikazala, sta stopnja lastniškosti financiranja in stopnja dolgoročnosti financiranja

Stopnja lastniškosti financiranja prikazuje po SRS 29 (2006) razmerje med kapitalom in med obveznostmi do virov sredstev. V Športni loteriji je stopnja lastniškosti financiranja v letu 2006 znašala 0,62, v letu 2007 pa 0,65 in se je povečala za 5,87% nominalno in za

0,26% realno v letu 2007 v primerjavi z letom 2006, kar prikazuje Tabela 17 (Priloga 5). To pomeni, da ima Športna loterija v letu 2007 65% sredstev financiranih s kapitalom, preostala sredstva pa z dolgom.

Optimalno velikost stopnje lastniškosti kapitala je težko določiti, saj je na eni strani interes posojilodajalcev na drugi strani pa interes lastnikov. Tako je za posojilodajalce ugodneje, če je velikost stopnje lastniškosti kapitala čim večja, saj se tako zniža tveganje vračila glavnice. Lastnikom pa pogosto ne ustreza previsok delež kapitala v financiranju (Zaman, Hočevār & Igličar, 2007, str. 285-286).

Stopnja dolgoročnosti financiranja je po SRS 29 (2006) razmerje med vsoto kapitala, dolgoročnih dolgov (skupaj z rezervacijami) ter dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev in obveznostjo do virov sredstev. Športna loterija v letih 2006, 2007 ni imela rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev ter dolgoročnih obveznosti, kar prikazuje Tabela 18 (Priloga 5), zato je v teh dveh letih stopnja dolgoročnosti financiranja enaka stopnji lastniškosti financiranja.

5.2 Kazalniki stanja investiranja

Med kazalniki stanja investiranja bom izpostavila stopnjo osnovnosti investiranja ter stopnjo dolgoročnosti investiranja.

Stopnja osnovnosti investiranja je po SRS 29 (2006) razmerje med opredmetenimi osnovnimi sredstvi in med sredstvi. Športna loterija je imela v letu 2006 vrednost stopnje osnovnosti investiranja 0,19, v letu 2007 pa 0,13 in se je leta 2007 nominalno zmanjšala za 34,29%, realno pa za 37,78% v primerjavi z letom 2006 (Tabela 19, Priloga 5). To pomeni, da se je zmanjšal delež opredmetenih osnovnih sredstev v celotnih sredstvih.

Stopnja dolgoročnosti investiranja je po SRS 29 (2006) razmerje med vsoto opredmetenih osnovnih sredstev, dolgoročnih aktivnih časovni razmejitev, dolgoročnih finančnih naložb, dolgoročnih poslovnih terjatev in med sredstvi. V Športni loteriji niso imeli dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev, naložbenih nepremičnin ter dolgoročnih poslovnih terjatev niti v letu 2006 niti v letu 2007, zato je bila vrednost stopnje dolgoročnosti investiranja odvisna le od opredmetenih osnovnih sredstev, dolgoročnih finančnih naložb ter od sredstev. V letu 2006 je bila vrednost stopnje dolgoročnosti investiranja v Športni loteriji 0,37, v letu 2007 pa 0,30 in se je leta 2007 zmanjšala nominalno za 18,13%, realno pa za 22,47% v primerjavi z letom 2006, kar prikazuje Tabela 20 (Priloga 5).

Razmeroma nizko vrednost stopnje dolgoročnosti investiranja lahko povežemo z dejstvom, da spada Športna loterija med delovno intenzivne panoge, za katere je značilna nižja vrednost tega kazalnika. Zmanjšanje kazalnika lahko pomeni povečanje kratkoročnih sredstev ali pa dezinvestiranje, ki je povezano z naložbami v osnovna sredstva (Zaman, Hočevār & Igličar, 2007, str. 289).

5.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

V okviru kazalnikov vodoravnega finančnega ustroja bom prikazala koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev, koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti, koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti in koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti.

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je po SRS 29 (2006) razmerje med kapitalom in opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Tabela 21 (Priloga 5) prikazuje, da je v Športni loteriji znašala vrednost koeficienta kapitalske pokritosti osnovnih sredstev v letu 2006 3,23, v letu 2007 pa 5,20 in se je leta 2007 v primerjavi z letom 2006 povečala za 61,13% nominalno in za 52,59% realno.

Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti ali **hitri koeficient** je po SRS 29 (2006) razmerje med likvidnimi sredstvi in med kratkoročnimi obveznostmi. Pove nam ali je podjetje zmožno poravnati kratkoročne obveznosti z denarjem, ki ga trenutno ima (predmet Analiza poslovanja, 2008). Likvidna sredstva so pri Športni loteriji sestavljena iz denarnih sredstev in kratkoročnih finančnih naložb, kar prikazuje Tabela 22 (Priloga 5). Tako znaša koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti v Športni loteriji v letu 2006 2,06, v letu 2007 pa 2,39 in se je povečala nominalno za 16,02%, realno pa za 9,87% v letu 2007 v primerjavi z letom 2006.

Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti ali **pospešeni koeficient** je po SRS 29 (2006) razmerje med vsoto likvidnih sredstev in kratkoročnih terjatev in med kratkoročnimi obveznostmi. Pokaže nam ali je podjetje sposobno pokriti vse kratkoročne obveznosti, ki jih trenutno ima, če ne bi moglo uporabiti zaloga za pokrivanje teh obveznosti (predmet Analiza poslovanja, 2008). Tabela 23 (Priloga 5) prikazuje, da je pospešeni koeficient za Športno loterijo v letu 2006 znašal 2,69, v letu 2007 pa 3,16 in se je povečal za 17,33% nominalno in za 11,11% realno v primerjavi s preteklim letom.

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti ali **kratkoročni koeficient** je po SRS 29 (2006) razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Pokaže nam ali je podjetje sposobno pokriti vse kratkoročne obveznosti s kratkoročnimi sredstvi, ki jih trenutno ima (predmet Analiza poslovanja, 2008). V Športni loteriji je v letu 2006 znašal kratkoročni koeficient 2,69, v letu 2007 pa 3,22 in se je v primerjavi z

letom 2006 nominalno povečal za 19,64%, realno pa za 13,29%, kar prikazuje Tabela 24 (Priloga 5).

5.4 Kazalniki gospodarnosti

Koeficient gospodarnosti poslovanja sodi med kazalnike gospodarnosti in je po SRS 29 (2006) razmerje med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Kazalnik lahko poimenujemo tudi ekonomičnost iz poslovanja (Tekavčič & Peljhan, 2008) in kaže na učinkovitost podjetja pri opravljanju njegove osnovne dejavnosti (Zaman, Hočevnar & Igličar, 2007, str. 298). Tabela 25 (Priloga 5) prikazuje, da je gospodarnost poslovanja v letu 2006 v Športni loteriji znašala 1,02, v letu 2007 pa 1,04 in se je v primerjavi s prejšnjim letom povečala za 1,68% nominalno, realno pa se je zmanjšala za 1,86%.

5.5 Kazalniki dobičkonosnosti

Kazalnika dobičkonosnosti, katera bom prikazala, sta koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala in koeficient dividendnosti osnovnega kapitala.

Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala je po SRS 29 (2006) razmerje med čistim dobičkom v poslovnem obdobju in med razliko povprečne vrednosti kapitala in čistega poslovnega izida poslovnega leta. Športna loterija je v letu 2006 beležila vrednost dobičkonosnosti kapitala 0,31, v letu 2007 pa 0,47. Leta 2007 se je dobičkonosnost kapitala povečala nominalno za 53,46%, realno pa za 48,13% v primerjavi s preteklim letom, kar je razvidno iz Tabele 26 (Priloga 5).

Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala je po SRS 29 (2006) razmerje med vsoto dividend za poslovno obdobje in med povprečno vrednostjo osnovnega kapitala. Športna loterija je v letu 2007, po sklepu skupščine, izplačala delničarjem dividende v višini 400.000,00 EUR, za razliko od leta 2006 ko ni izplačala dividend (razgovor z vodjo računovodsko finančne službe podjetja). Športna loterija izplačuje dividende skladno z določbo prvega odstavka 231. člena Zakona o gospodarskih družbah (2006), ki določa, da se deleži delničarjev v bilančnem dobičku, namenjenemu za izplačilo dividend, določijo v sorazmerju z njihovim deležem v osnovnem kapitalu.

Delničarji Športne loterije so Smučarska zveza Slovenije, Olimpijski komite Slovenije, Pošta Slovenije d.o.o., Maksima invest d.d., NFD holding d.d., Fidina d.d., Mont d.o.o. in ASK Kranjska Gora. Po Zakonu o igrah na srečo (2003) sme imeti posamezen delničar največ 20% delnic.

Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala je za leto 2007 v Športni loteriji znašal 0,54, kar prikazuje Tabela 27 (Priloga 5).

6 ANALIZA ZAPOSLENIH

Kadri podjetja imajo praviloma pomemben vpliv na uspešnost poslovanja podjetja, zato jih je potrebno spremljati in ocenjevati z vseh tistih vidikov, ki pomembneje določajo uspešnost poslovanja. Kadre lahko podjetje ocenjuje glede na njihove različne strukture, dinamiko ter glede na obseg (Pučko, 2005, str. 62-65).

Za Športno loterijo bom izpostavila nekatere kadrovske strukture in sicer starostno strukturo, spolno strukturo in strukturo zaposlenih po izobrazbi in posledično po kvalificiranosti.

Športna loterija spada glede na število zaposlenih med majhna podjetja, saj trenutno zaposluje 29 zaposlencev, vključno s tremi člani uprave (razgovor s svetovalko upravi podjetja). Glede na starost spada 5 zaposlenih v razred nad 20 do 30 let, 12 zaposlenih v razred nad 30 do 40 let, 8 zaposlenih v razred nad 40 do 50 let in 4 zaposleni v razred nad 50 do 60 let, kar prikazuje Slika 3 (Priloga 6).

Spolna struktura prikazuje, da je v Športni loteriji zaposlenih 20 moških in le 9 žensk, kar je razvidno iz Slike 4 (Priloga 6). Razlika med številom zaposlenih glede na spol izhaja iz dejstva, da je na področju športnih stav zaposlenih kar 8 delavcev. Delo na tem področju pa zahteva poznavanje športa in delo vse dni v tednu, v dveh izmenah, zato se posledično na mesta za delo na področju športnih stav prijavijo samo moški.

Struktura zaposlenih po izobrazbi prikazuje, da ima 10 zaposlencev V. stopnjo izobrazbe, 4 imajo VI. stopnjo izobrazbe, največ in sicer kar 14 zaposlencev ima VII. stopnjo izobrazbe in le 1 zaposlen ima VIII. stopnjo, kar je razvidno iz Slike 5 (Priloga 6). V Športni loteriji pa so mnjenja, da zaradi specifičnosti dejavnosti družbe obstoječe šolstvo ne omogoča izobraževanja, ki bi v celoti zadostilo potrebam delovnega procesa družbe, vseeno pa sledijo tezi, da se z večjo stopnjo izobrazbe bistveno lažje razmišlja in prilagaja postopke zahtevanim delovnim procesom, zato družba vseskozi vzpodbujala in financirala dodatno institucionalno izobraževanje zaposlenih.

Zaradi že prej omenjene specifičnosti dejavnosti za razvoj delavcev v Športni loteriji skrbijo sami. Najpogosteje zaposluje mlade, še ne izoblikovane delavce (od 29-ih zaposlenih jih je kar 15 začelo delati, pri Športni loteriji, takoj po končanem izobraževanju kot pripravnik) ter jim z udeležbami tudi na mednarodnih seminarjih pod okriljem organizacij World Lottery Association ali European State Lottery and Toto Association, ki so specifični in namenjeni samo loterijskim organizacijam, omogoči pridobitev potrebnega znanja (razgovor s svetovalko upravi podjetja).

Glede na strukturo izobrazbe zaposlenih določajo v Športni loteriji kvalifikacijsko strukturo, zato je posledično kvalifikacijska struktura enaka izobrazbeni strukturi.

Za spremljanje in ocenjevanje zaposlenih pa je pomemben tudi vidik dinamike kadra. V Športni loteriji fluktuacije kadrov skorajda ni, saj je v preteklih petih letih družbo zapustil le en delavec, odpuščen pa ni bil noben (razgovor s svetovalko upravi podjetja).

V primeru Športe loterije je kadrovski potencial nedvomno izrazito uspešen, saj družba posluje na sodoben način, zlasti z uporabo najsodobnejših tehničnih in tehnoloških rešitev, rezultati poslovanja pa so iz leta v leto boljši, pri čemer pa ne smemo pozabiti na »dobro ime«, ki si ga je družba ustvarila skozi permanentno, vsesplošno dobro poslovanje.

7 ANALIZA FAZ POSLOVNEGA PROCESA

Faze poslovnega procesa, ki se jih običajno spremlja pri podjetju so nabava, proizvodnja, prodaja in financiranje. Osnovna dejavnost Športne loterije, ki je prirejanje iger na srečo, pa spada pod storitvene dejavnosti, zato nimajo proizvodnje in tudi ne nabave v smislu preskrbe prvin poslovnega procesa (Pučko, 2005, str. 74).

7.1 Nabava

V Športni loteriji poteka nabava v primeru nakupa srečk. Srečke izdeluje Športni loteriji tiskar iz Londona. Pred pričetkom izdelave srečk se podpiše tako imenovani delovni dokument, ki ima vse elemente pogodbe in v katerem so določeni vsi elementi za izdelavo srečk to je vključno s planom dobitkov. Tiskar se mora pri tiskanju srečk dogovorjenih norm strogo držati, saj bi v primeru, da bi bila v eni seriji srečk natisnjena dva glavna dobitka, Športna loterija morala izplačati oba glavna dobitka, pa čeprav je bil določen le eden. Srečka se šteje kot vrednotnica, saj mora izdajatelj srečke obljubo, zapisano na srečki tudi izpolniti. Torej če ima nekdo na srečki zapisan dobiček, potem mora Športna loterija ta dobiček v zapisani vrednosti tudi izplačati (razgovor s svetovalko upravi podjetja). Za določanje dobitkov pa velja poseben postopek. V ZIS je predpisano, da mora sklad za dobitke znašati najmanj 40% od vrednosti izdanih srečk – v praksi je ta odstotek najmanj 50%. Sklad za dobitke se praviloma porazdeli na en večji dobiček, nekaj dobitkov srednje vrednosti, največ pa je dobitkov manjših vrednosti. Natančen plan dobitkov je predpisan s pravili igre za vsako serijo srečk posebej (Dodatek k pravilom igre na srečo »Hitra srečka« za serijo 03/07 z imenom »Črnobela«, 2007).

Proces nabave Športne loterije v sedanjosti bi težko ocenili za boljši ali slabši kot tisti v preteklosti, saj Športna loterija že vrsto let kupuje srečke pri istem ponudniku, po istih

nabavnih poteh. Spremenil se je le obseg nabave, ki je zdaj nekoliko večji kot v preteklosti (razgovor s svetovalko upravi podjetja).

7.2 Prodaja

Tudi prodajna funkcija v športni loteriji nima vseh značilnosti. Športna loterija namreč nima svojih prodajnih mest. Srečke prodajajo na približno 1.700 prodajnih mestih in sicer na vseh Poštah, Bencinskih servisih, Trafikah, v nekaterih trgovskih centrih in drugih maloprodajnih trgovinah. Sprejemanje vplačil za Stave lahko izvajajo le tisti pooblaščen prodajalci, ki so preko posebne spletne mreže povezani s Športno loterijo. Stave sprejemajo na Poštah, Bencinskih servisih, deloma v Trafikah in v gostinskih obratih bifejskega značaja (Prodajna mesta, 2008). Vsi ti prodajalci ocenjujejo prodajo iger kot dodatno popestritev svoje ponudbe. Sicer pa se igre prodajajo po sistemu »koncesijske prodaje« to je na način, da športna loterija fakturira pooblaščenemu prodajalcu prodajo iger na srečo le v takšnem obsegu kot so bile prodane, zaloga srečk na prodajnih mestih pa je še vedno v lasti Športne loterije, to je prireditelja iger na srečo. »Lastnik srečk« je lahko samo koncesionar in ne pooblaščen prodajalec (razgovor s svetovalko upravi podjetja).

V začetku poslovanja je Športni loteriji uspelo pridobiti le okoli 500 prodajnih mest. Z utrjevanjem dobrega imena pa se ta mesta iz leta v leto povečujejo, zanimanje zlasti za prodajo Športnih stav pa je še vedno precejšnje (razgovor s svetovalko upravi). Na izboljšanje prodajne funkcije kaže tudi povečanje prihodkov od prodaje v letu 2007 glede na leto 2006.

7.3 Financiranje

Finančna funkcija spada med temeljne izvajalne funkcije podjetja in se ukvarja z zagotavljanjem zadostne količine denarja za poravnavo zapadlih obveznosti. Temeljna kategorija finančne funkcije je denar. Iz tega sledi, da finančna funkcija pridobiva in razporeja denar (Kavčič, Klobučar Mirovič & Vidic, 2007, str. 553).

Spremljanje in ocenjevanje financiranja v okviru finančne funkcije se nanaša na spremljanje obsega in strukture sredstev in obveznosti do virov sredstev ter na ocenjevanje vlaganja finančnih sredstev (Pučko, 2005, str. 126-134).

Obseg in strukturo sredstev in obveznosti do virov sredstev sem za Športno loterijo prikazala že v okviru analize bilance stanja. Vlaganje finančnih sredstev, v smislu investiranja v delovna sredstva, za Športno loterijo ne pride v poštev, saj osnovna dejavnost Športne loterije spada med storitvene dejavnosti.

SKLEP

Športna loterija je bila ustanovljena pred dobrimi desetimi leti, torej je v relativno kratkem času dosegla dobre uspehe. Prodaja njenih iger na srečo je na trgu že dokaj razpoznavna, igre, ki jih prireja, posebno športne stave, pa so, kot kažejo podatki o prodaji, med igralci priljubljene (Letno poročilo, 2007).

Poslanstvo prirediteljev iger na srečo je nedvomno v zbiranju sredstev za financiranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij v Republiki Sloveniji, skladno z zakonodajo pa mora biti prirejanje klasičnih iger na srečo glavna dejavnost družbe. Iz tega sledi, da pomeni boljše poslovanje Športne loterije tudi več loterijskih sredstev za dober namen.

Poslovanje Športne loterije se je nedvomno izboljšalo v letu 2007 v primerjavi z letom 2006, kar kažejo vse analize prikazane v tem diplomskem delu.

Analiza izkaza poslovnega izida prikazuje realno povečanje celotnih prihodkov v letu 2007 glede na leto 2006 za 16,66%, kar je posledica realnega povečanja poslovnih prihodkov za 16,60% v istem obdobju. Poslovni prihodki pa so se v tem obdobju povečali zaradi realnega povečanja prihodkov iz prodaje za 16,63%.

Celotni odhodki so se v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečali za manj kot celotni prihodki in sicer realno za 14,69%. Povečanje celotnih odhodkov je povzročilo povečanje poslovnih odhodkov, ki so se v tem obdobju realno povečali za 14,67% predvsem zaradi realnega povečanja drugih poslovnih odhodkov za 13,64%. Druge poslovne odhodke pa skoraj v celoti predstavljajo izplačila dobitkov, zato na povečanje drugih poslovnih odhodkov vpliva povečanje prodaje iger Športne loterije.

Povečanje celotnih prihodkov v letu 2007 glede na leto 2006, ki je bilo višje kot povečanje celotnih odhodkov v istem obdobju, pomeni povečanje poslovnega izida pred obdavčitvijo in sicer za 96,50% realno. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja pa v tem obdobju se je realno povečal za 104,04%.

Dupontov sistem prav tako prikazuje izboljšanje poslovanja Športne loterije v letu 2007 v primerjavi z letom 2006, saj se je dobičkonosnost kapitala v tem obdobju realno povečala za 46%, dobičkonosnost sredstev za 57,23% in čista dobičkovnost prihodkov za 68,82%. Zmanjšal pa se je kazalnik obračanja sredstev in sicer realno za 10,1%, kar je posledica večjega povečanja prihodkov v primerjavi s sredstvi v tem obdobju.

V okviru analize bilance stanja sem ugotovila, da so se sredstva v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečala realno za 32,75% in sicer največ zaradi povečanja dolgoročnih in kratkoročnih sredstev. Dolgoročna sredstva so se v tem obdobju največ povečala na račun povečanja dolgoročnih finančnih naložb za 31,32% realno, kratkoročna sredstva pa so se največ povečala zaradi povečanja kratkoročnih finančnih naložb za 55,82% realno.

Obveznosti do virov sredstev se povečujejo enakomerno s povečanjem sredstev. Med obveznostmi Športne loterije se je največ povečala vrednost kapitala in sicer za 40,54% realno v letu 2007 v primerjavi z letom 2006, ki je tudi najbolj vplivala na povečanje obveznosti. Na povečanje kapitala pa je največ vplivalo povečanje rezerv iz dobička, ki so se povečale za 46,14% realno.

V diplomskem delu je analizi bilance stanja sledi izračun kazalnikov. Kazalniki stanja financiranja Športne loterije so se povečali v letu 2007 v primerjavi z letom 2006, kazalniki stanja investiranja pa so se zmanjšali, predvsem zaradi povečanje celotnih sredstev, ki so v imenovalcu obeh kazalnikov stanja investiranja in so tako vplivala na zmanjšanje kazalnikov. Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja so se v tem obdobju povečali, prav tako kot tudi kazalnik gospodarnosti in koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala. Povečanje večine izračunanih kazalnikov kaže na boljše poslovanje Športne loterije v letu 2007 v primerjavi z letom 2006.

Nazadnje sem prikazala analizo zaposlenih in analizo faz poslovnega procesa. V okviru analize zaposlenih sem ugotovila, da v Športni loteriji fluktuacije kadrov skorajda ni, da je kadrovski potencial Športne loterije nedvomno uspešen. Pri fazah poslovnega procesa nabava Športne loterije ostaja že leta nespremenjena, prodaja pa se vseskozi izboljšuje, kar kažejo tudi prihodki od prodaje.

Sklepi vseh posameznih analiz diplomskega dela tako kažejo nedvomno izboljšanje poslovanja Športne loterije v letu 2007 glede na leto 2006. Pričakujem pa, da se bo poslovanje Športne loterije izboljševalo tudi v prihodnje, kar bo po mojem mnenju predvsem posledica povečanja prodaje Športnih stav in iger, ki jih Športna loterija ponuja preko svetovnega spleta. Trend povečanja prodaje elektronskih iger pa sovpada s trendom povečanja uporabe računalnikov in računalniške opreme.

LITERATURA IN VIRI

1. AP_2008-vaje3_nov [predmet Analiza poslovanja]. Najdeno 6. september 2008 na spletnem naslovu <http://www.ef.uni-lj.si/predmeti32/struktura/izpis.asp?vrsta=2&id=191005>
2. Berk, A., Lončarski, I., Zajc, P., Deželan, S., Kuhelj Krajnović, E., Valentinčič, A. & Groznik, P. (2004). *Poslovne finance*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
3. Bregar, L. (2007). *Statistika za poslovno odločanje (prvi del)*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
4. Bregar, L. & Ograjenšek, I. (2007). *Statistika za poslovno odločanje (drugi del)*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
5. *Definicija indeksa cen življenjskih potrebščin*. Najdeno 6. september 2008 na spletnem naslovu http://www.stat.si/vodic_oglej.asp?ID=144&PodrocjeID=4
6. *Dodatek k pravilom igre na srečo »Hitra srečka« za serijo 03/07 z imenom »Črnobela« [podjetja Športna loterija in igre na srečo d.d.]*. Najdeno 6. september 2008 na spletnem naslovu <https://www.e-stave.com/html/srecke/crnobela/pravila1.htm>
7. *Indeks cen življenjskih potrebščin (2006, 2007)*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
8. Kavčič, S., Klobučar Mirovič, N. & Vidic, D. (2007). *Poslovodno računovodstvo*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
9. *Letno poročilo 2006 [podjetja Športna loterija in igre na srečo d.d.]*. Najdeno 6. september 2008 na spletnem naslovu https://www.e-stave.com/assets/splosno/letno_porocilo_2006.pdf
10. *Letno poročilo 2007 [podjetja Športna loterija in igre na srečo d.d.]*. Najdeno 6. september 2008 na spletnem naslovu https://www.e-stave.com/assets/splosno/letno_porocilo_2007.pdf
11. Lipnik, J. (2008). *Zgled sestavitve bilance stanja po SRS 24 za poslovno leto 2007*. *Iks*, 7-22.
12. *Osnovni podatki [podjetja Športna loterija in igre na srečo d.d.]*. Najdeno 6. september 2008 na spletnem naslovu <https://www.e-stave.com/html/splosno/osnovniPodatki.htm>
13. Prah, N. (2006). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Zavod izobraževalno razvojni center.
14. *Prodajna mesta [podjetja Športna loterija in igre na srečo d.d.]* Najdeno 6. september 2008 na spletnem naslovu <https://www.e-stave.com/html/splosno/prodajnaMestaStav.htm>

15. Pučko, D. (2005). *Analiza in načrtovanje poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
16. Pučko, D. (2008). *Strateški management 1*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
17. Razgovor s svetovalko upravi podjetja Športna loterija in igre na srečo d.d., go. Metoda Praprotnik.
18. Razgovor z vodjo računovodsko finančne službe podjetja Športna loterija in igre na srečo d.d., go. Ksenijo Smrajc.
19. Tekavčič, M. & Peljhan, D. (š.l. 2007/2008). *Gradivo za predmet Analiza poslovanja*. Najdeno 1. september 2008 na spletnem naslovu http://miha.ef.uni-lj.si/dokumenti3plus2/191005/Analizaposlovanja_gradivo_2008.pdf
20. *Tolarski dnevni devizni tečaji Banke Slovenije, 31. december 2005*. (2008). Ljubljana: Banka Slovenije.
21. Turk, I., Kavčič, S., Kokotec-Novak, M., Koželj, S. & Odar, M. (2004). *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
22. Zaman, M., Hočevár, M. & Igličar, A. (2007). *Temelji računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
23. *Zakon o gospodarskih družbah*. (2006) *Uradni list RS*. (Št. 42/2006, 19. april 2006).
24. *Zakon o igrah na srečo*. (2003). *Uradni list RS*. (Št. 134/2003, 30. december 2003).
25. *Zgodovina Športne loterija [podjetja Športna loterija in igre na srečo d.d.]*. Najdeno september 2008 na spletnem naslovu <https://www.e-stave.com/html/splosno/zgodovina.htm>

PRILOGE

PRILOGA 1: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida

Tabela 1: Izkaz poslovnega izida podjetja Športna loterija, 2007

Postavka	Znesek (v EUR)	
	1.1.- 31.12.2007	1.1.- 31.12.2006
1. Čisti prihodki iz prodaje	57.579.927	47.654.479
a) Čisti prihodki iz prodaje doseženi na domačem trgu	57.577.086	47.654.479
b) Čisti prihodki iz prodaje doseženi na tujem trgu	2.841	
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	1.367	14.265
5. Stroški blaga, materiala in storitev	7.078.171	5.632.267
a) Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški materiala	406.622	305.010
b) Stroški storitev	6.671.548	5.327.257
6. Stroški dela	1.863.205	1.629.475
a) Stroški plač	1.310.069	1.119.835
b) Stroški socialnih zavarovanj	267.280	228.924
Prispevki delodajalca na bruto plače	218.790	186.262
Stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja	48.490	42.662
c) Drugi stroški dela	285.856	280.717
7. Odpisi vrednosti	597.243	415.517
a) Amortizacija	497.548	413.828
b) Prevrednot.poslov.odhodki pri neopr.sred.in opred.osnov.sred.	1.025	10
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	98.671	1.679
8. Drugi poslovni odhodki	45.824.775	38.924.319
Poslovni izid iz poslovanja	2.217.899	1.067.166
9. Finančni prihodki iz deležev	133.688	86.221
č) Finančni prihodki iz drugih naložb	133.688	86.221
10. Finančni prihodki iz danih posojil		354
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		354
11. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	3.569	1.050
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	3.569	1.050
12. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		
13. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
14. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	7.812	1.728
b) Finančni odhodki iz obvez. do dobaviteljev in meničnih obvez.	531	1.720
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	7.281	8
Poslovni izid iz rednega delovanja	2.347.345	1.153.063
15. Drugi prihodki	3.906	1.705
16. Drugi odhodki	1.012	251
Poslovni izid pred obdavčitvijo	2.350.238	1.154.517
17. Davek iz dobička	634.960	343.073
18. Odloženi davki		
19. Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	1.715.278	811.444

Vir: Letno poročilo, Športna loterija, 2007

Tabela 2: Bilanca stanja za podjetje Športna loterija, 31.12.2007

Postavka	Znesek (v EUR)	
	31.12.2007	31.12.2006
SREDSTVA	7.849.613	5.599.528
A. Dolgoročna sredstva	2.612.942	2.330.327
I. Neopredmet. sredstva in dolgoroč. aktivne časovne razmejitve	228.034	252.363
1. Dolgoročne premoženjske pravice	228.034	252.363
II. Opredmetena osnovna sredstva	982.503	1.066.685
3. Druge naprave in oprema	795.070	835.343
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	187.433	231.342
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	187.433	231.342
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		
III. Naložbene nepremičnine		
IV. Dolgoročne finančne naložbe	1.402.406	1.011.279
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	1.402.406	1.011.279
č) Druge dolgoročne finančne naložbe	1.402.406	1.011.279
2. Dolgoročna posojila		
b) Dolgoročna posojila drugim		
V. Dolgoročne poslovne terjatve		
VI. Odložene terjatve za davek		
B. Kratkoročna sredstva	4.973.876	3.072.214
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		
II. Zaloge	102.181	4.079
1. Material	73.411	3.887
3. Proizvodi in trgovsko blago	28.771	192
III. Kratkoročne finančne naložbe	3.117.984	1.489.594
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	3.117.984	1.489.594
c) Druge kratkoročne finančne naložbe	3.117.984	1.489.594
2. Kratkoročna posojila		
b) Kratkoročna posojila drugim		
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	1.190.772	723.694
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	1.027.580	605.913
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	163.192	117.781
V. Denarna sredstva	562.939	854.846
C. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	262.795	196.987
Zabilančna sredstva	185.153	185.153
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	7.849.613	5.599.528
A. Kapital	5.111.651	3.444.193
I. Vpoklicani kapital	744.408	744.408
1. Osnovni kapital	744.408	744.408
II. Kapitalske rezerve	37.187	37.187
III. Rezerve iz dobička	2.436.386	1.578.747
1. Zakonske rezerve	74.441	74.441
4. Statutarne rezerve	37.220	37.220
5. Druge rezerve iz dobička	2.324.725	1.467.086
IV. Presežek iz prevrednotenja	-35.812	12.008
V. Preneseni čisti poslovni izid	1.071.842	666.121
VI. Čisti poslovni izid poslovnega leta	857.639	405.722
B. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve		
C. Dolgoročne obveznosti		
I. Dolgoročne finančne obveznosti		
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		
III. Odložene obveznosti za davek		
Č. Kratkoročne obveznosti	1.542.751	1.140.021
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		
II. Kratkoročne finančne obveznosti		
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	1.542.751	1.140.021
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	330.492	250.920
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.212.259	889.101
D. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	1.195.211	1.015.314
Zabilančne obveznosti	185.153	185.153

Vir: Letno poročilo, Športna loterija, 2007

PRILOGA 2: Analiza izkaza poslovnega izida

Tabela 3: Vrednost in struktura prihodkov podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	Leto 2006	Leto 2007	Struktura za leto 2006 (v %)	Struktura za leto 2007 (v %)	Nominalni indeks 07/06	Realni indeks 07/6
Poslovni prihodki	47.668.744	57.581.294	99,81%	99,76%	120,79	116,60
Finančni prihodki	87.625	137.257	0,18%	0,24%	156,64	151,20
Drugi prihodki	1.705	3.906	0,00%	0,01%	229,09	221,13
Celotni prihodki	47.758.074	57.722.457	100%	100%	120,86	116,66

Vir: Izkaz poslovnega izida, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 4: Vrednost in struktura poslovnih prihodkov podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	Leto 2006	Leto 2007	Struktura za leto 2006 (v %)	Struktura za leto 2007 (v %)	Nominalni indeks 07/06	Realni indeks 07/06
Čisti prihodki iz prodaje	47.654.479	57.579.927	99,97%	100,00%	120,83	116,63
Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	14.265	1.367	0,03%	0,00%	9,58	9,25
Skupaj poslovni prihodki	47.668.744	57.581.294	100%	100%	120,79	116,60

Vir: Izkaz poslovnega izida, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 5: Vrednost in struktura odhodkov podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	Leto 2006	Leto 2007	Struktura za leto 2006 (v %)	Struktura za leto 2007 (v %)	Nominalni indeks 07/06	Realni indeks 07/6
Poslovni odhodki	46.601.578	55.363.394	99,98%	100,00%	118,80	114,67
Finančni odhodki	1.728	7.812	0,01%	0,00%	452,08	436,37
Drugi odhodki	251	1.012	0,00%	0,00%	403,19	389,18
Celotni odhodki	46.603.557	55.372.218	100%	100%	118,82	114,69

Vir: Izkaz poslovnega izida, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 6: Vrednost in struktura poslovnih odhodkov podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	Leto 2006	Leto 2007	Struktura za leto 2006 (v %)	Struktura za leto 2007 (v %)	Nominalni indeks 07/06	Realni indeks 07/06
Stroški blaga, materiala in storitev	5.632.267	7.078.171	12,09%	12,78%	125,67	121,30
Stroški dela	1.629.475	1.863.205	3,50%	3,37%	114,34	110,37
Odpisi vrednosti	415.517	597.243	0,89%	1,08%	143,73	138,74
Drugi poslovni odhodki	38.924.319	45.824.775	83,53%	82,77%	117,73	113,64
Skupaj poslovni odhodki	46.601.578	55.363.394	100%	100%	118,80	114,67

Vir: Izkaz poslovnega izida, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 7: Vrednost in struktura čistega poslovnega izida obračunskega obdobja podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	Leto 2006	Leto 2007	Nominalni indeks 07/06	Realni indeks 07/06
Celotni prihodki	47.758.074	57.722.457	120,86	116,66
Celotni odhodki	46.603.557	55.372.218	118,82	114,69
Poslovni izid pred obdavčitvijo	1.154.517	2.350.239	203,57	196,50
Davek iz dobička	343.073	634.960	185,08	178,65
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	811.444	1.715.278	211,39	204,04

Vir: Izkaz poslovnega izida, Športna loterija, 2006, 2007

PRILOGA 3: Dupontov sistem

Tabela 8: Dobičkonosnost kapitala za podjetje Športna loterija, 2006 – 2007

	Leto 2006	Leto 2007	Nominalni indeks 07/06	Realni indeks 07/06
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	811.444	1.715.278	211,39	204,04
Povprečna vrednost kapitala	3.061.006	4.277.922	139,76	134,90
Dobičkonosnost kapitala	26,51%	40,10%	151,25	146,00

Vir: Izkaz poslovnega izida in bilanca stanja, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 9: Dobičkonosnost sredstev za podjetje Športna loterija, 2006 – 2007

	Leto 2006	Leto 2007	Nominalni indeks 07/06	Realni indeks 07/06
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	811.444	1.715.278	211,39	204,04
Povprečna vrednost sredstev	5.181.853	6.724.571	129,77	125,26
Dobičkonosnost sredstev	15,66%	25,51%	162,89	157,23

Vir: Izkaz poslovnega izida in bilanca stanja, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 10: Dobičkovnost prihodkov za podjetje Športna loterija, 2006 – 2007

	Leto 2006	Leto 2007	Nominalni indeks 07/06	Realni indeks 07/06
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	811.444	1.715.278	211,39	204,04
Celotni prihodki	47.758.074	57.722.457	120,86	116,66
Dobičkovnost prihodkov	1,70%	2,97%	174,90	168,82

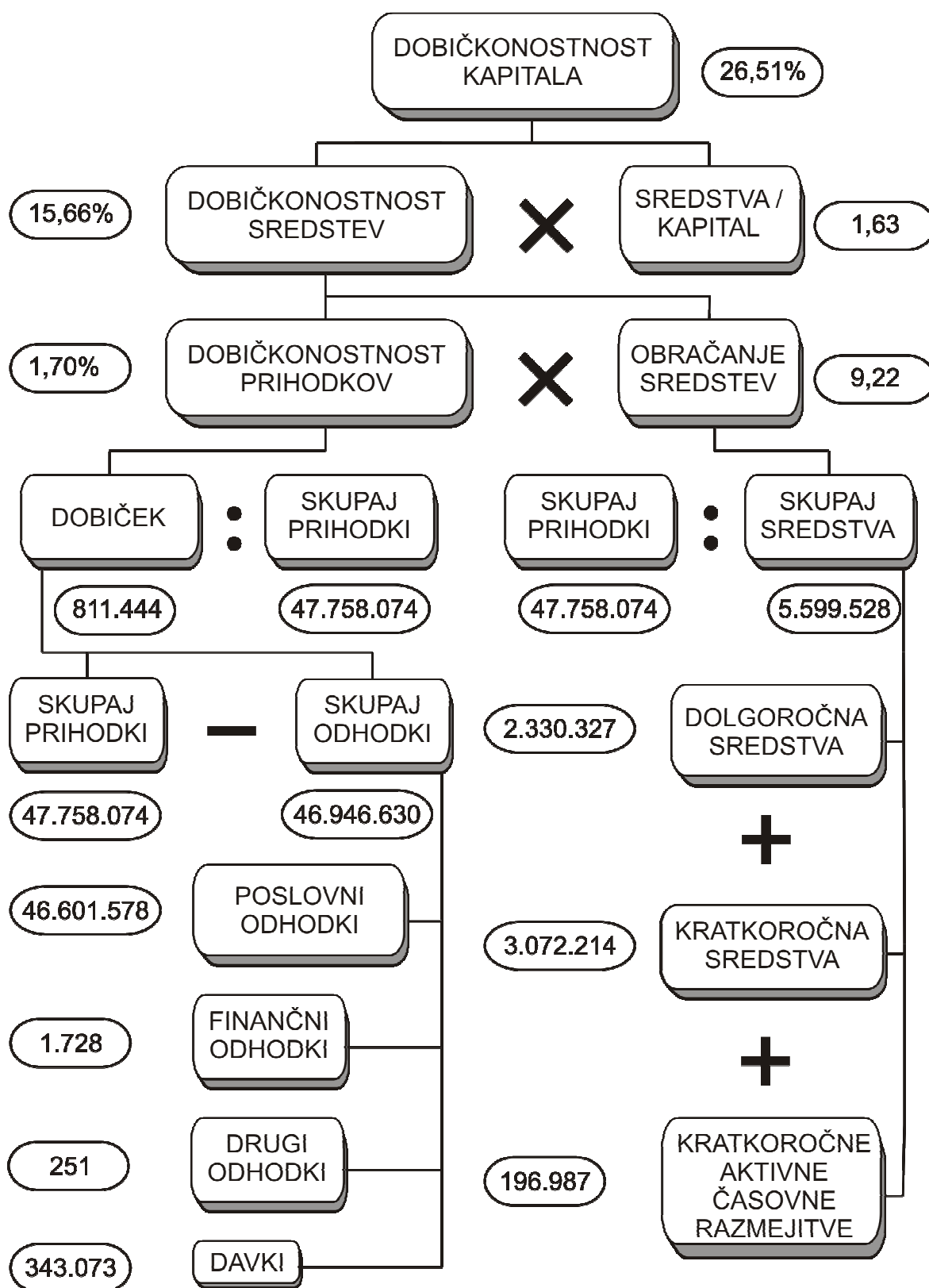
Vir: Izkaz poslovnega izida, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 11: Obračanje sredstev za podjetje Športna loterija, 2006 – 2007

	Leto 2006	Leto 2007	Nominalni indeks 07/06	Realni indeks 07/06
Celotni prihodki	47.758.074	57.722.457	120,86	116,66
Povprečna vrednost sredstev	5.181.853	6.724.570	129,77	125,26
Obračanje sredstev	9,22	8,58	93,14	89,90

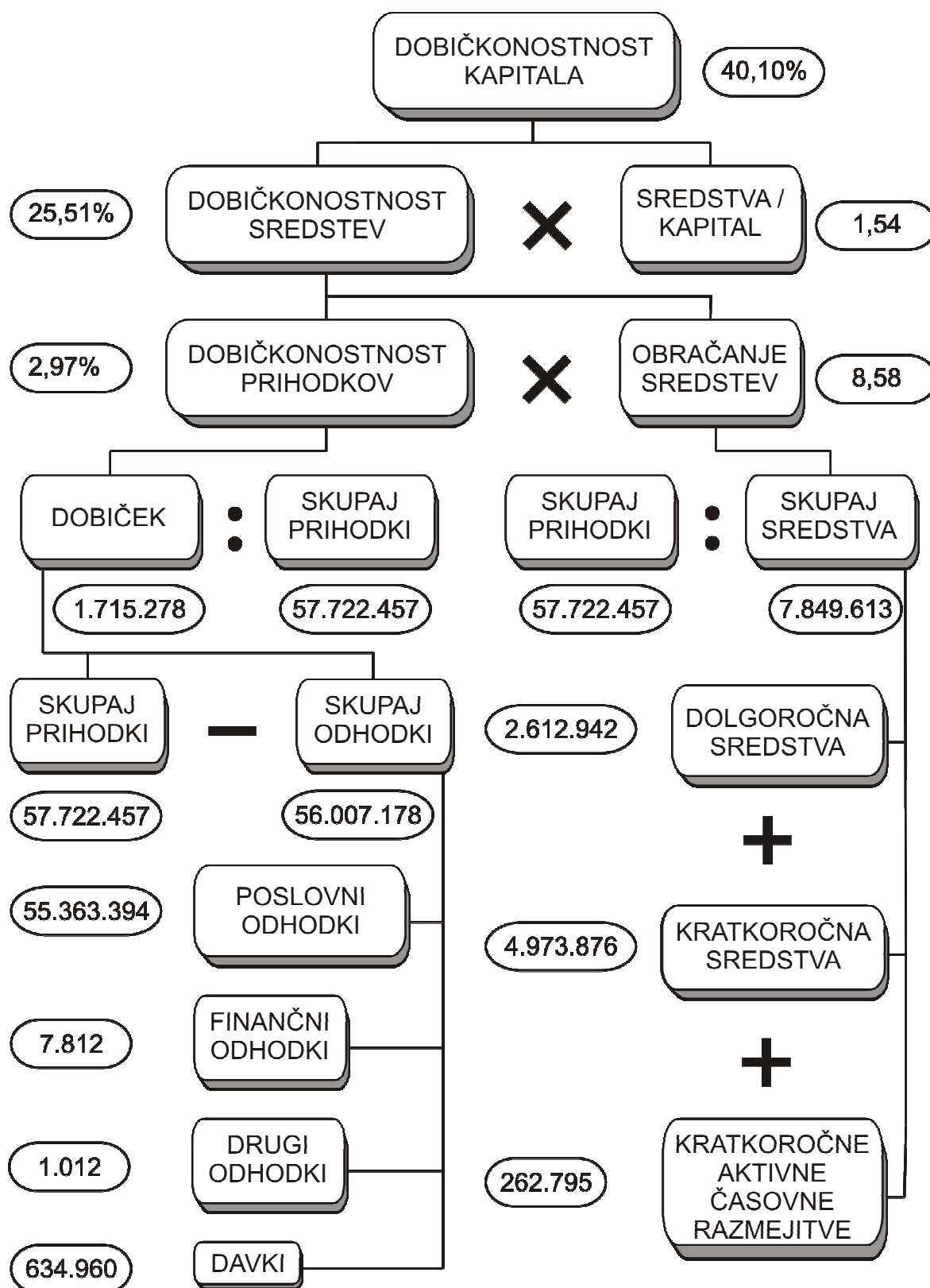
Vir: Izkaz poslovnega izida, Športna loterija, 2006, 2007

Slika 1: Dupontov sistem za podjetje Športna loterija za leto 2006

Vir: Izkaz poslovnega izida in bilanca stanja, Športna loterija, 2006

Slika 2: Dupontov sistem za podjetje Športna loterija, 2007

Vir: Izkaz poslovnega izida in bilanca stanja, Športna loterija, 2007

PRILOGA 4: Analiza bilance stanja

Tabela 12: Vrednost in struktura sredstev podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Struktura za leto 2006 (v %)</i>	<i>Struktura za leto 2007 (v %)</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Dolgoročna sredstva</i>	2.330.327	2.612.942	41,62%	33,29%	112,13	106,18
<i>Kratkoročna sredstva</i>	3.072.214	4.973.876	54,87%	63,36%	161,90	153,31
<i>Kratkoročne aktivne časovne razmejitve</i>	196.987	262.795	3,52%	3,35%	133,41	126,33
<i>Skupaj sredstva</i>	5.599.528	7.849.613	100%	100%	140,18	132,75

Vir: Bilanca stanja, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 13: Vrednost in struktura dolgoročnih sredstev podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Struktura za leto 2006 (v %)</i>	<i>Struktura za leto 2007 (v %)</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve</i>	252.363	228.034	10,83%	8,73%	90,36	85,57
<i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	1.066.685	982.503	45,77%	37,60%	92,11	87,22
<i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	1.011.279	1.402.406	43,40%	53,67%	138,68	131,32
<i>Skupaj dolgoročna sredstva</i>	2.330.327	2.612.942	100%	100%	112,13	106,18

Vir: Bilanca stanja, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 14: Vrednost in struktura kratkoročnih sredstev podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Struktura za leto 2006 (v %)</i>	<i>Struktura za leto 2007 (v %)</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Zaloge</i>	4.079	102.181	0,13%	2,05%	2.505,05	2.372,21
<i>Kratkoročne finančne naložbe</i>	1.489.594	3.117.984	48,49%	62,69%	209,32	198,22
<i>Kratkoročne poslovne terjatve</i>	723.694	1.190.772	23,56%	23,94%	164,54	155,82
<i>Denarna sredstva</i>	854.846	562.939	27,83%	11,32%	65,85	62,36
<i>Skupaj kratkoročna sredstva</i>	3.072.214	4.973.876	100%	100%	161,90	153,31

Vir: Bilanca stanja, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 15: Vrednost in struktura obveznosti do virov sredstev podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Struktura za leto 2006 (v %)</i>	<i>Struktura za leto 2007 (v %)</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Kapital</i>	3.444.193	5.111.651	61,51%	65,12%	148,41	140,54
<i>Kratkoročne obveznosti</i>	1.140.021	1.542.751	20,36%	19,65%	135,33	128,15
<i>Kratkoročne pasivne časovne razmejitev</i>	1.015.314	1.195.211	18,13%	15,23%	117,72	111,48
<i>Skupaj obveznosti do virov sredstev</i>	5.599.528	7.849.613	100%	100%	140,18	132,75

Vir: Bilanca stanja, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 16: Vrednost in struktura kapitala podjetja Športna loterija, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Struktura za leto 2006 (v %)</i>	<i>Struktura za leto 2007 (v %)</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Vpoklicani kapital</i>	744.408	744.408	21,61%	14,56%	100,00	94,70
<i>Kapitalske rezerve</i>	37.187	37.187	1,08%	0,73%	100,00	94,70
<i>Rezerve iz dobička</i>	1.578.747	2.436.386	45,84%	47,66%	154,32	146,14
<i>Presežek iz prevrednotenja</i>	12.008	-35.812	0,35%	-0,70%	-	-
<i>Preneseni čisti poslovni izid</i>	666.121	1.071.842	19,34%	20,97%	160,91	152,38
<i>Čisti poslovni izid poslovnega leta</i>	405.722	857.639	11,78%	16,78%	211,39	200,18
<i>Skupaj kapital</i>	3.444.193	5.111.651	100%	100%	148,41	140,54

Vir: Bilanca stanja, Športna loterija, 2006, 2007

PRILOGA 5: Kazalniki

Tabela 17: Stopnja lastniškosti financiranja za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Kapital</i>	3.444.193	5.111.651	148,41	140,54
<i>Obveznosti do virov sredstev</i>	5.599.528	7.849.613	140,18	132,75
<i>Stopnja lastniškosti financiranja</i>	0,62	0,65	105,87	100,26

Vir: Bilanca stanja Športne loterije za leti 2006, 2007

Tabela 18: Stopnja dolgoročnosti financiranja za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Kapital</i>	3.444.193	5.111.651	148,41	140,54
<i>Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve</i>	-	-	-	-
<i>Dolgoročni dolgovi</i>	-	-	-	-
<i>Obveznosti do virov sredstev</i>	5.599.528	7.849.613	140,18	132,75
<i>Stopnja dolgoročnosti financiranja</i>	0,62	0,65	105,87	100,26

Vir: Bilanca stanja Športne loterije za leti 2006, 2007

Tabela 19: Stopnja osnovnosti investiranja za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	1.066.685	982.503	92,11	87,22
<i>Sredstva</i>	5.599.528	7.849.613	140,18	132,75
<i>Stopnja osnovnosti investiranja</i>	0,19	0,13	65,71	62,22

Vir: Bilanca stanja Športne loterije za leti 2006, 2007

Tabela 20: Stopnja dolgoročnosti investiranja za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Dolgoročne aktivne časovne razmejitve</i>	-	-	-	-
<i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	1.066.685	982.503	92,11	87,22
<i>Naložbene nepremičnine</i>	-	-	-	-
<i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	1.011.279	1.402.406	138,68	131,32
<i>Dolgoročne poslovne terjatve</i>	-	-	-	-
<i>Sredstva</i>	5.599.528	7.849.613	140,18	132,75
<i>Stopnja dolgoročnosti investiranja</i>	0,37	0,30	81,87	77,53

Vir: Bilanca stanja Športne loterije za leti 2006, 2007

Tabela 21: Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Kapital</i>	3.444.193	5.111.651	148,41	140,54
<i>Opredmetena osnovna sredstva (po knjigovodski vrednosti)</i>	1.066.685	982.503	92,11	87,22
Kapitalska pokritost osnovnih sredstev	3,23	5,20	161,13	152,59

Vir: Bilanca stanja Športne loterije za leti 2006, 2007

Tabela 22: Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Likvidna sredstva</i>	2.344.441	3.680.922	157,01	148,68
<i>Kratkoročne obveznosti</i>	1.140.021	1.542.751	135,33	128,15
Neposredna pokritost kratkoročnih obveznosti	2,06	2,39	116,02	109,87

Vir: Bilanca stanja Športne loterije za leti 2006, 2007

Tabela 23: Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Likvidna sredstva</i>	2.344.441	3.680.922	157,01	148,68
<i>Kratkoročne terjatve</i>	723.694	1.190.772	164,54	155,82
<i>Kratkoročne obveznosti</i>	1.140.021	1.542.751	135,33	128,15
Pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti	2,69	3,16	117,33	111,11

Vir: Bilanca stanja Športne loterije za leti 2006, 2007

Tabela 24: Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Kratkoročna sredstva</i>	3.072.214	4.973.876	161,90	153,31
<i>Kratkoročne obveznosti</i>	1.140.021	1.542.751	135,33	128,15
Kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti	2,69	3,22	119,64	113,29

Vir: Bilanca stanja Športne loterije za leti 2006, 2007

Tabela 25: Koeficient gospodarnosti poslovanja za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Poslovni prihodki</i>	47.668.744	57.581.294	120,79	116,60
<i>Poslovni odhodki</i>	46.601.578	55.363.394	118,80	114,67
<i>Gospodarnost poslovanja</i>	1,02	1,04	101,68	98,14

Vir: Izkaz poslovnega izida, Športna loterija, 2006, 2007

Tabela 26: Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Čisti dobiček v poslovnem obdobju</i>	811.444	1.715.278	211,39	204,04
<i>Povprečna vrednost kapitala (brez čistega poslovnega izida poslovnega leta)</i>	2.647.024	3.646.242	137,75	132,96
<i>Čista dobičkonosnost kapitala</i>	0,31	0,47	153,46	148,13

Vir: Izkaz poslovnega izida in bilanca stanja, Športna loterija, 2006, 2007

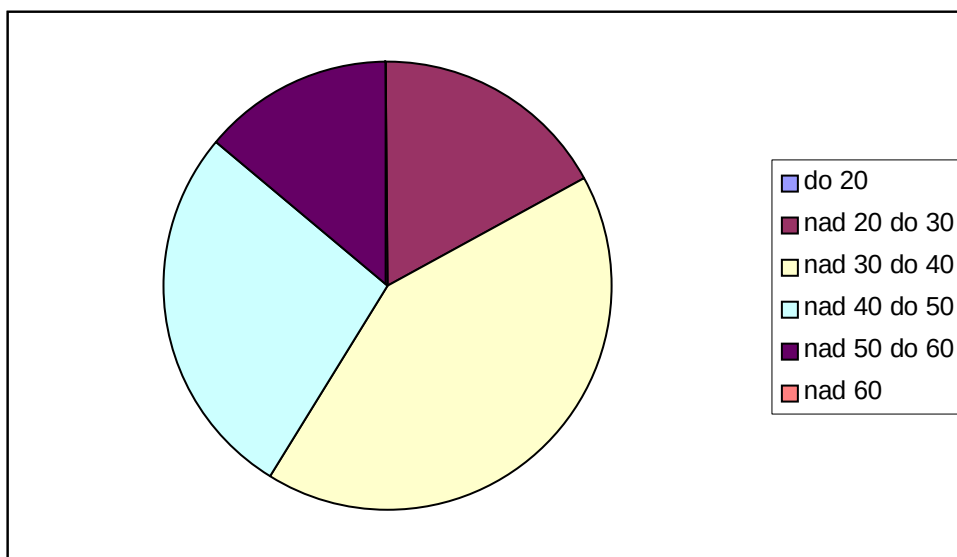
Tabela 27: Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala za Športno loterijo, 2006 – 2007

	<i>Leto 2006</i>	<i>Leto 2007</i>	<i>Nominalni indeks 07/06</i>	<i>Realni indeks 07/06</i>
<i>Vsota dividend za poslovno obdobje</i>	-	400.000	-	-
<i>Povprečna vrednost osnovnega kapitala</i>	744.508	744.408	99,99	96,51
<i>Dividendnost osnovnega kapitala</i>	-	0,54	-	-

Vir: Izkaz poslovnega izida in bilanca stanja, Športna loterija, 2006, 2007

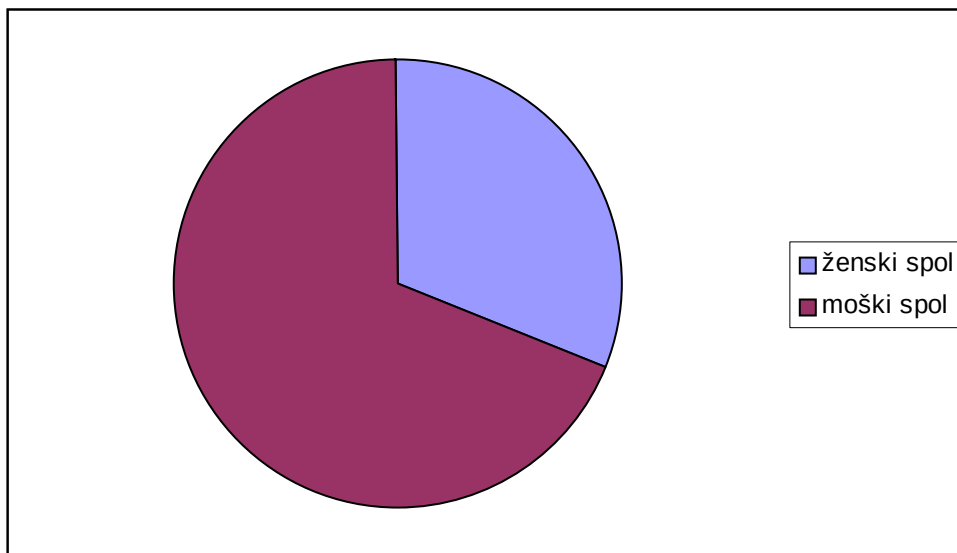
PRILOGA 6: Analiza zaposlenih

Slika 3: Starostna struktura zaposlenih v Športni loteriji na dan 30.06.2008

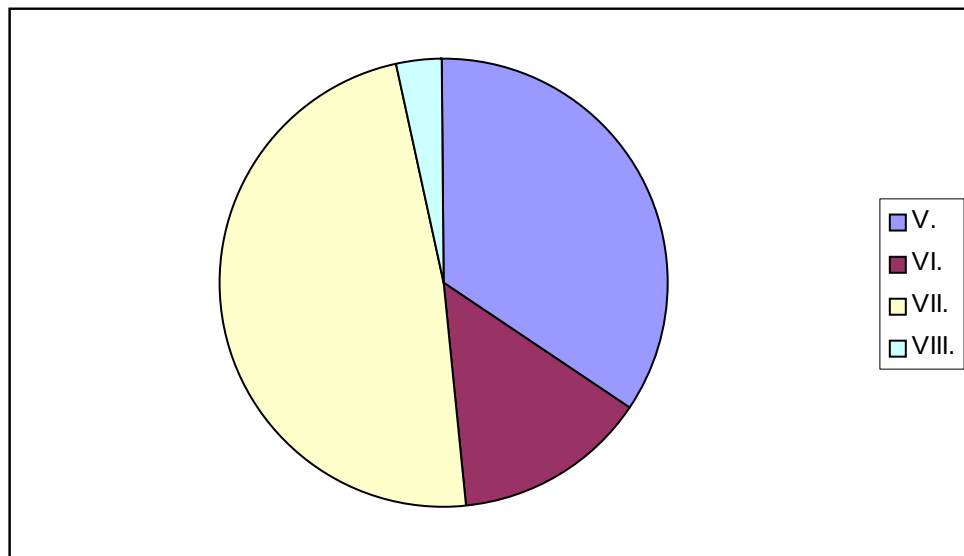
Vir: razgovor s svetovalko upravi podjetja

Slika 4: Spolna struktura zaposlenih v Športni loteriji na dan 30.06.2008

Vir: razgovor s svetovalko upravi podjetja

Slika 5: Struktura zaposlenih v Športni loteriji po izobrazbi na dan 30.06.2008

Vir: razgovor s svetovalko upravi podjetja